

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E SHËNDETËSISË
DHE MBROJTJES SOCIALE
INSTITUTI I SHËNDETIT PUBLIK

BULETINI JAVOR I SËMUNDSHMËRISË INFEKTIVE - ALERT

JAVA 43 23 – 29 Tetor 2023

Për këtë periudhë, kanë raportuar 36 NJVKSH ose 100% (=36/36) e tyre

36 NJVKSH ose 100% (=36/36) e tyre kanë raportuar në platformën dixhitale SISI:

BERAT, BULQIZË, DEVOLL, DIBËR, DURRËS, ELBASAN, FIER, GJIROKASTËR, GRAMSH, HAS, KAVAJË, KOLONJË, KORÇË, KRUIJË, KUÇOVË, KUKËS, KURBIN, LEZHË, LIBRAZHD, LUSHNJE, MALLAKASTËR, M. MADHE, MAT, MIRDITË, PEQIN, PËRMET, POGRADEÇ, PUKË, SARANDË, SHKODËR, SKRAPAR, TEPELENË, TIRANË, TROPOJË, VLORË.

Pa raportim brenda afatit, 0 NJVKSH ose 0% (=0/36) e tyre:

NUMRI TOTAL I RASTEVE TË SINDROMAVE TË SURVEJANCËS "ALERT" NË JAVËN 43

	JAVA 43
DIARRE PA GJAK	1.452
DIARRE ME GJAK	0
INF. RESP. TE SIPËRME	7.095
INF. RESP. TE POSHTËME	2.816
RASH ME TEMPERATURË	13
VERDHEZA	0
ETHE E ZGJATUR E PASHPJEGUAR (> 3 JAVE)	0
ANOMALI KONGENITALE	0
KONJUKTIVIT AKUT TEK NEONATËT	0
Numri i Njësive Raportuese	412
% e Njësive Raportuese	93% (412/446)

Rash me temperaturë

Nga hetimi epidemiologjik dhe konsultat me mjekët e familjes, mjekun infeksionist dhe atë epidemiolog rastet e mëposhtëme nuk janë të dyshuar për fruth, rubeolë apo linë e majmunit, por për varicelë dhe dorë-këmbë-gojë:

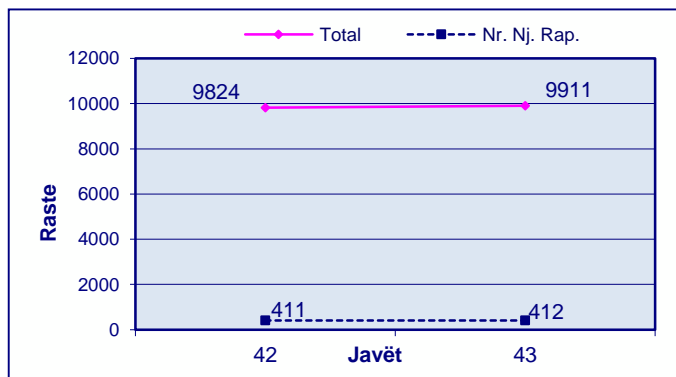
Fier – 2 raste

Tiranë –10 raste

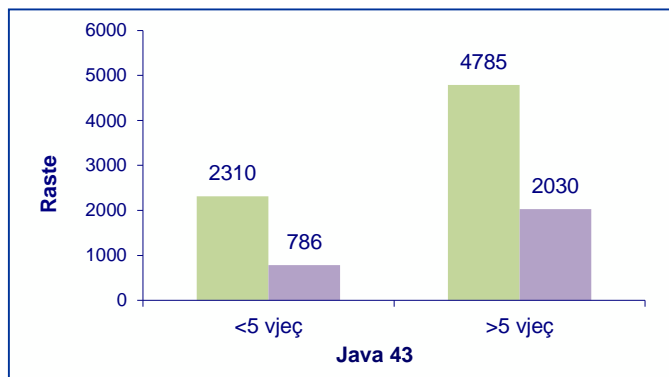
Vlorë – 1 rast

Infeksione respiratore

Trendi në kohë i Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme sipas javëve

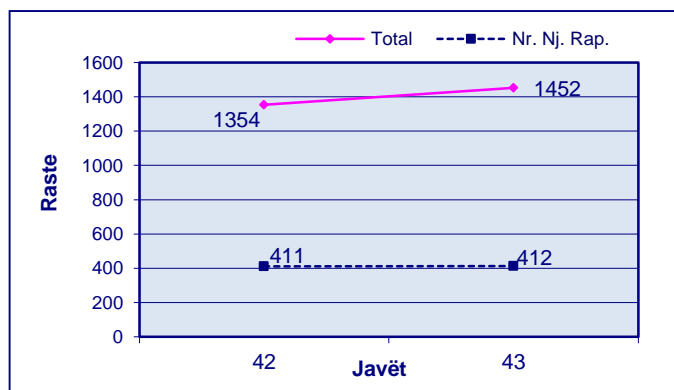
Shpërndarja e Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme sipas Grup-moshave

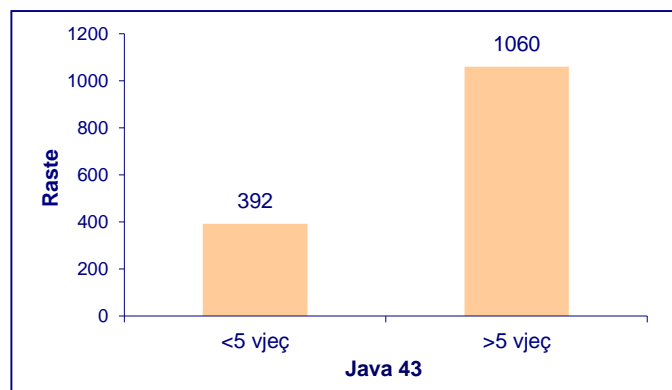
Prirja në kohë e Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme paraqitet e qëndrueshme në javën 43 krahasuar me javën paraardhëse, java 42.

Diarre pa gjak

Trendi në kohë i Diarreve pa Gjak sipas javëve

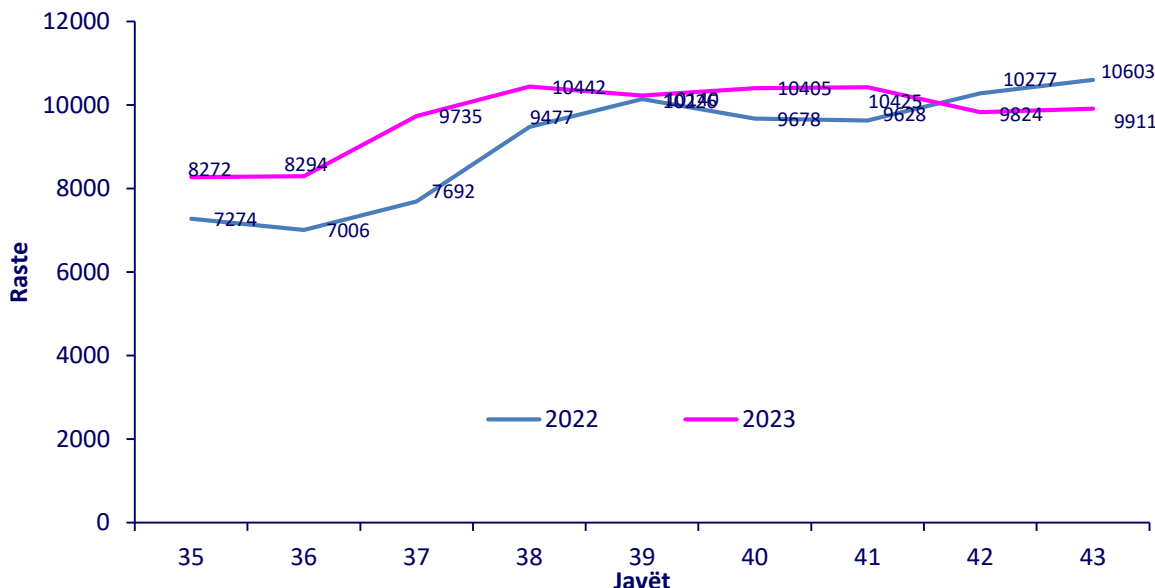

Shpërndarja e Diarreve pa Gjak sipas Grup-moshave

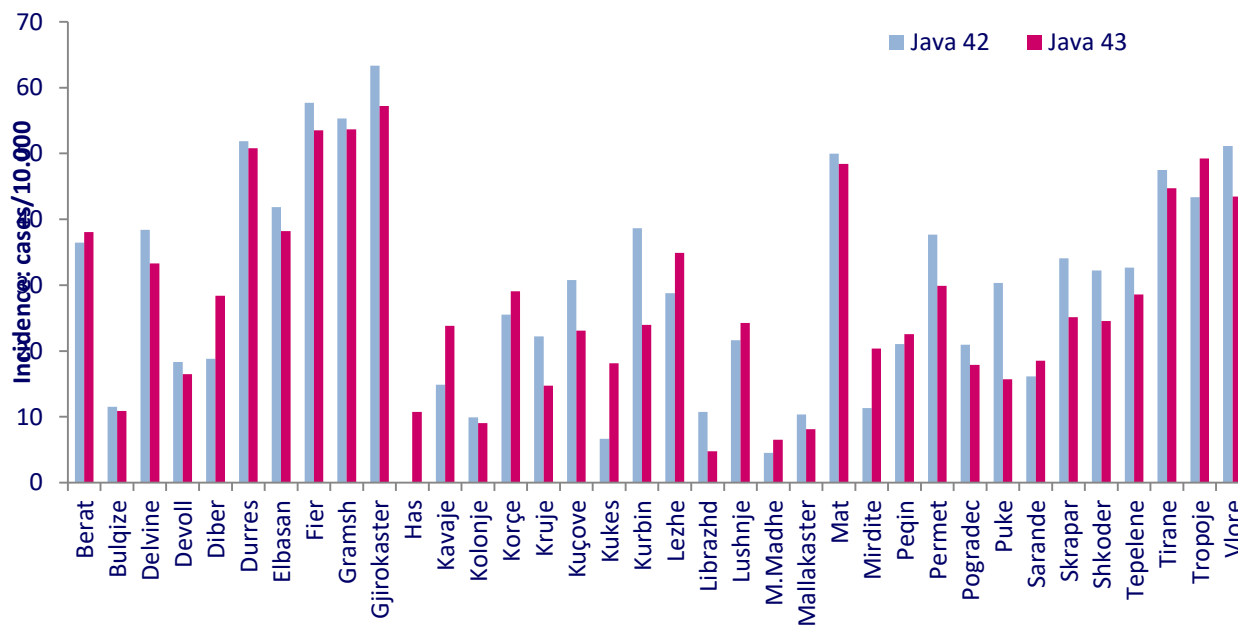
Prirja në kohë e “Diarreve pa gjak” paraqitet ritje në javën 43 krahasuar me javën paraardhëse, java 42.

Prirja e “Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme” në javët 35 - 43 të vitit 2022 dhe 2023. Numri i rasteve.

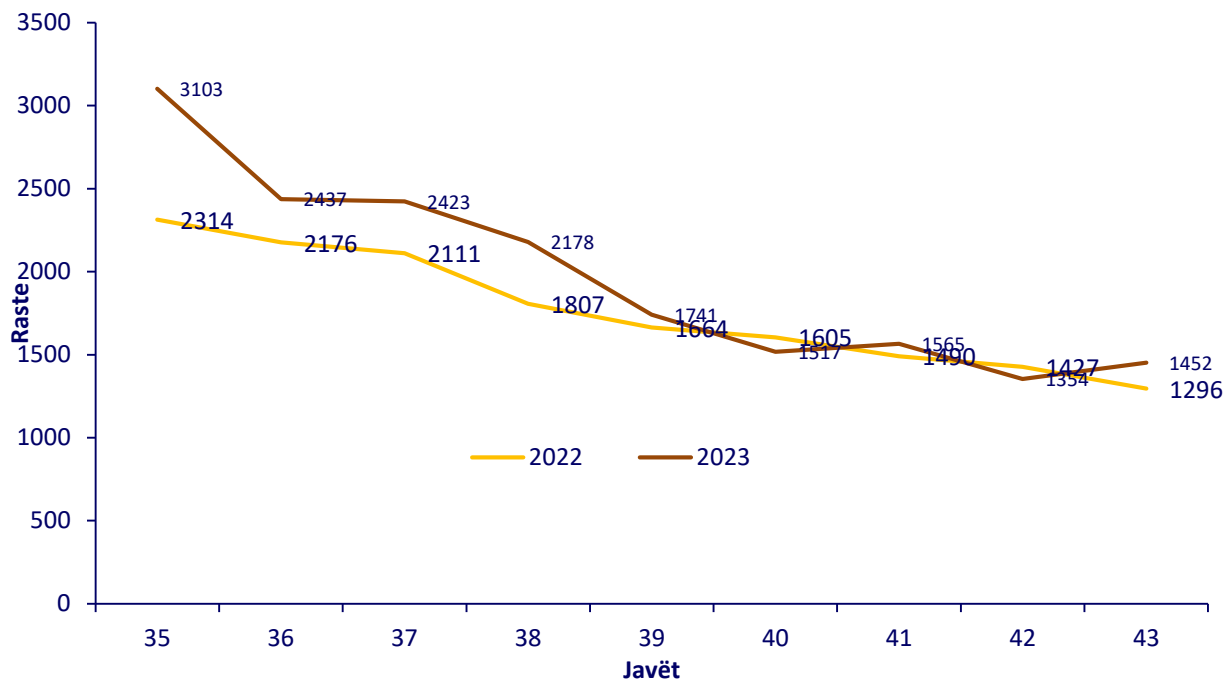

Në javën 43 të vitit 2023 vërehet prirje e e qëndrueshme e numrit të infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme.

Frekuenca e hasjes së “Infeksioneve Respiratore të Sipërme dhe të Poshtëme” sipas NJVKSH në javën 42 dhe 43 / 2023. Incidenca (raste/10.000)

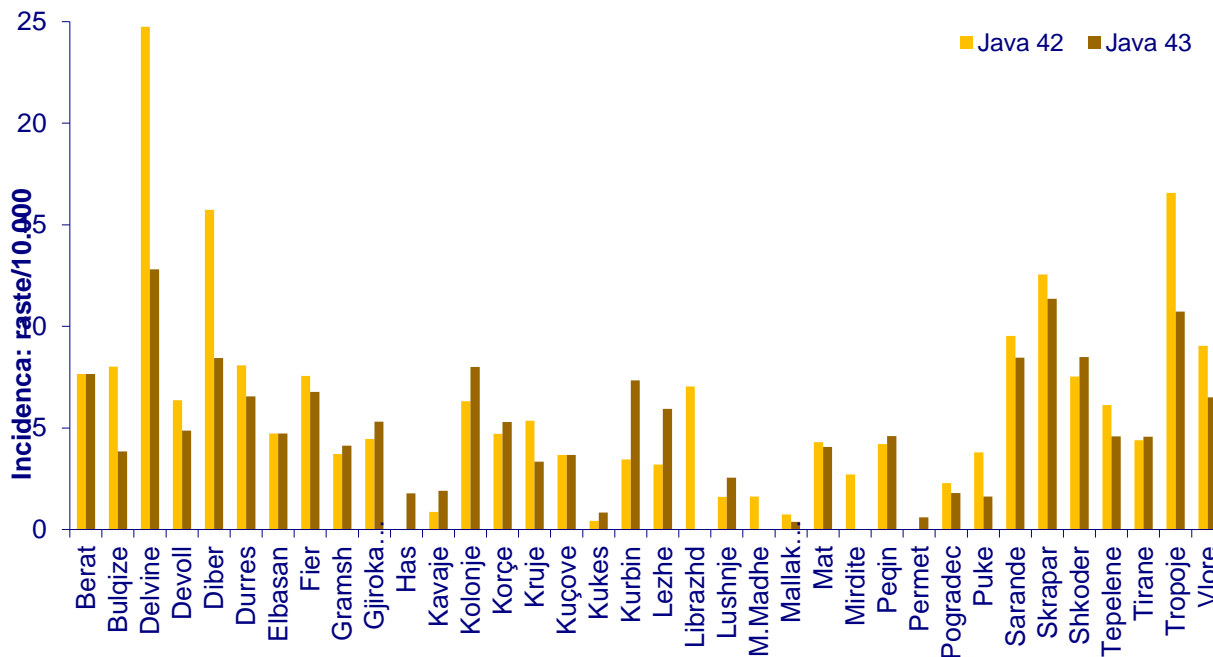

Prirja e “Diarreve pa Gjak” në javët 35 - 43 të vitit 2022 dhe 2023. Numri i rasteve.

Në javën 43 të vitit 2023 vërehet prirje në ritje e numrit të rasteve “Diarre pa gjak”.

Frekuenca e hasjes së “Diarreve pa gjak” sipas NJVKSH në javën 42 dhe 43 / 2023. Incidenca (raste/10.000)

Nga komunikimi me NJVKSH shumica e rasteve janë raportuar nga Urgjenca e Spitaleve dhe janë të shpërndara, pa grumbullime dhe lidhje epidemiologjike ndërmjet tyre.

Ngjarje ndërkombëtare

1. *Poliomyelitis – Monitorimi i shpërthimeve globale*

- Në vitin 2023, dhe që nga 24 tetori 2023, janë raportuar tre raste të reja të paralizës akute flakside (AFP) të shkaktuar nga poliovirusi i egër tip 1 (WPV1) nga Afganistani (1) dhe Pakistani (2).
- Në vitin 2023, dhe që nga 24 tetori 2023, janë raportuar 28 raste të reja të shkaktuara nga virusi poliovirus i tipit 1 (cVDPV1) qarkullues i lidhur me vaksinën nga Republika Demokratike e Kongos (DRC) (18) dhe Madagaskari (10).
- Në vitin 2023, dhe që nga 24 tetori 2023, janë raportuar 32 raste të reja të AFP-së të shkaktuara nga virusi poliovirus i tipit 2 (cVDPV2) qarkullues me origjinë nga vakcina (cVDPV2) nga nëntë vende.

2. *Survejanca sezonale e virusit të Nilit Perëndimor– 2023*

- Që nga përditësimi i fundit dhe deri më 25 tetor 2023, 13 raste humane të infeksionit me virusin e Nilit Perëndimor (WNV) janë raportuar nga vendet e BE/EEA dhe 1 rast human është raportuar nga një vend fqinj me BE-në.
- Zona e mëposhtme raportoi një rast njerëzor autokton të infeksionit WNV për herë të parë: Ústecký kraj në Çeki.
- Që nga fillimi i sezonit të transmetimit 2023, 673 raste njerëzore të infeksionit WNV janë raportuar nga vendet e BE/EEA dhe 91 nga vendet fqinje të BE-së.
- Që nga fillimi i sezonit të transmetimit të WNV 2023, dhe deri më 25 tetor 2023, ka pasur 128 shpërthime në mesin e ekuidëve dhe 231 shpërthime midis shpendëve të raportuara nga vendet e BE/ZEE.

3. *Monitorimi i grumbullimeve masive – Kupa e Botës Rugby 2023, Francë*

- ECDC po monitoron ngjarjet e sëmundjeve infektive, ndoshta të lidhura me Kupën Botërore të Rugbit në 2023.
- Një shpërthim i vazhdueshëm i fruthit në qytetin Guilherand Granges, departamenti Ardeche, Francë ka çuar në 63 raste të raportuara deri më 26 tetor 2023. Ky shpërthim i vazhdueshëm lokal nuk përbën rrezik të drejtpërdrejtë për ngjarjet e Kupës së Botës të Rugbit 2023 në Francë.

4. *Rritje e rasteve të kriptosporidiozës– 2023*

- Një rritje e rasteve të kriptosporidiozës është vërejtur në Irlandë, Luksemburg, Holandë dhe Mbretërinë e Bashkuar që nga fundi i gushtit dhe gjatë shtatorit 2023.
- Kjo është ndoshta për shkak të kushteve të favorshme mjedisore (valët e të nxehtit, reshjet e dendura dhe përmytjet) në Evropën Jugore dhe modeleve të udhëtimit veror në këtë rajon.
- ECDC po vazhdon të monitorojë ngjarjen në EpiPulse dhe me vendet e prekura.

Përditësimi i situatës së viruseve globale të gripit të shpendëve me potencial zoonotik

Ky përditësim mbulon viruset e influencës së shpendëve (AIV) me potencial zoonotik që ndodh në mbarë botën, p.sh. H5Nx, H7Nx viruset e influencës së shpendëve me patogjenicitet të lartë (HPAI) dhe H3N8, H5Nx, H6N1, H7Nx, H9N2, H10N3, H10N3 me patogjenitet të ulët dhe H108N LPAI).

Informacioni specifik disponohet për viruset e virusit të influencës së shpendëve A(H7N9) dhe HPAI të Afrikës Sub-Sahariane në përditësimet përkatëse të situatës së gripit të shpendëve të FAO-s.

Shpërthimet e HPAI në kafshë të raportuara zyrtarisht që nga përditësimi i fundit (24 gusht 2023): në total, 250 shpërthime/ngjarje janë raportuar në katër rajone gjeografike të shkaktuara nga H5 (33), H5N1 (195), H5N5 (1) dhe H7N6 (21) .

Nga përditësimi i fundit deri 27 tetor 2023, Rumania dhe Bullgaria kanë raportuar shpërthime të gripit të shpendëve shumë patogjene midis shpendëve, sipas Organizatës Botërore për Shëndetin e Kafshëve (WOAH), ndërsa Evropa përballet me një përmirësim sezonal të sëmundjes. Në Rumani, virusi H5N1 u zbulua në një tufë prej 120 shpendësh në oborrin e një shtepie në fshatin Tiganesti afër kufirit me Bullgarinë, duke shkaktuar ngordhjen e 28 zogjve.

Ndërkohë, në një njoftim të veçantë, Bullgaria raportoi në fillim të kësaj jave shpërthime të një virusi të gripit të shpendëve të tipit H5 në dy ferma shpendësh, 1 shpërthim në Malko Konare në rajonin e Pazardzhik shkaktoi ngordhjen e 380 zogjve nga një tufë prej 171,911, ndërsa një shpërthim tjetër në Debelets në rajonin e Veliko Tarnovo shkaktoi ngordhjen e 5,420 nga 395,045 shpende në total.

Përhapja e gripit të shpendëve, ka ngritur shqetësime midis qeverive dhe industrisë së shpendëve pasi shkatërroi ekonomitë e shpendëve në mbarë botën vitet e fundit, duke ndërprerë furnizimin, duke nxitur çmime më të larta të ushqimit dhe duke rritur rrezikun e transmetimit nga njerëzit. Që nga tetori 2023, Kanada raportoi gjithsej 2,486 të dyshuar dhe konfirmoi HPAI positive, mostrat në zogjtë e egër në të gjitha provincat dhe territoret (referuar statusit të zogjve të egër të konfirmuar pozitive). Vlerësohet se 47,000 zogj të egër u infektuan ose ngordhën nga HPAI në Kanada që kur filloi shpërthimi në fillim të vitit 2022. Në Shtetet e Bashkuara, rreth 37,000 zogj të egër janë infektuar ose ngordhur nga HPAI që nga ajo kohë. Shpërthimi filloi (13 janar 2022) dhe 7235 raste individuale janë zbuluar si pjesë të mbikëqyrjes së shpendëve të egër.

Detajet mund të gjenden në referimet e sistemeve të mbikëqyrjes dhe raportimit të ngjarjeve :

- 2022-2023, Zbulimet e gripit të shpendëve shumë patogjene në shpendët e egër
- Sistemi i Raportimit të Ngjarjeve për ndarjen e Informacionit për Shëndetin e Kafshëve të Egra
- Mbikëqyrja e gripit të shpendëve të egër etj.

Individët inkurajohen t'i raportojnë autoriteteve veterinarë nëse gjejnë shpende të ngordhur të ujit dhe zogjve dhe infeksione të tjera të gjitarëve .

Në Kanada, përtej specieve të shpendëve, HPAI është raportuar edhe në 152 gjitarë individualë të 12 lloje të ndryshme. Në Shtetet e Bashkuara, HPAI është raportuar në 203 gjitarë në 18 specie. Rëndësia e këtyre gjetjeve në lidhje me përhapjen e virusit nuk dihet këtë herë, megjithatë CFIA ka përditësuar faqen e saj të internetit për të pasqyruar gamën e kafshëve të

ndjeshme ndaj HPAI-së, duke përfshirë paralajmërimet për të mos ushqyer kafshët shtëpiake ose bagëtinë me produkte të papërpunuara shtazore.

Shenjat klinike

AI shkaktohet nga një virus i gripit të tipit A, i cili mund të infektojë shpendët (të tilla si pulat, gjelat, fazanët, thëllëzat, rosat shtëpiake, patat dhe shpendët gini), dhe bartet me fluturim të lire shpend uji si rosat, patat etj. Viruset e AI ndahen në nëntipe në bazë të kombinimit të 2 proteinave: hemagglutinina ose proteinat "H" (H1-H16) dhe neuraminidaza ose proteinat "N" (N1-N9). Viruset e AI janë ose me patogjenitet të lartë ose të ulët (HPAI dhe LPAI përkatësisht), varësisht nga karakteristikat molekulare të virusit dhe aftësia e tij për të shkaktuar sëmundje dhe vdekshmëri në shpendët shtëpiake. Ndërsa si HPAI ashtu edhe LPAI mund të përhapen shpejt nëpër tufa, viruset LPAI mund të ndryshojnë në shtame shumë patogjene, prandaj është e rëndësishme të menaxhohen menjëherë shpërthimet, FAO rekomandon mbikëqyrje të intensifikuara dhe ndërgjegjësim nga autoritetet kombëtare për vendet e prekura dhe ato në rrezik.

Rekomandime të përgjithshme. Është e rëndësishme të raportoni zogjtë e sëmurë ose të ngordhur si zogjtë e egër ashtu edhe shpendët tek autoritetet lokale (shërbimet veterinarë, zyrtarët e shëndetit publik, drejtuesit e komunitetit etj). Këto duhet të testohen për viruset e gripit të shpendëve.

Rekomandime për prodhuesit e shpendëve. Fermerët dhe prodhuesit e shpendëve duhet të rrisin masat e tyre të biosigurisë për të parandaluar futjen e mundshme të virusit nga zogjtë e egër ose jashtëqitjet e tyre.

Rekomandime për gjuetarët. Shoqatat e gjuetisë dhe autoritetet e kafshëve të egra duhet të jenë të vetëdijshme se viruset e influencës së shpendëve mund të jenë të pranishëm në shpendët e gjuetisë së ujit dhe se gjuetia, trajtimi i shpendëve të ujit mbart rrezikun e përhapjes së viruseve të influencës së shpendëve të shpendët e ndjeshëm.

Rekomandime për autoritetet kombëtare. Rritja e përpjekjeve të mbikëqyrjes për zbulimin e hershëm të viruseve të gripit të shpendët dhe shpendët e egër të ngordhur.